

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/dla-mediow/komunikaty/199539,Zawsze-powracamy-po-swoich-Stan-poszukiwan-i-identyfikacji-pomordowanych-Zolnier.html>
28.04.2024, 11:54

„Zawsze powracamy po swoich. Stan poszukiwań i identyfikacji pomordowanych Żołnierzy Wyklętych” z cyklu „Tajemnice bezpieczeństwa”

Data publikacji 28.03.2024

Zapraszamy do zapoznania się z rozmową dr. hab. Krzysztofa Szwagrzyka - zastępcy prezesa IPN i dyrektora Biura Poszukiwań i Identyfikacji IPN i mecenas Anny Szelaąg - zastępcy dyrektora Biura Poszukiwań i Identyfikacji IPN o misji Biura oraz codziennej pracy związanej z poszukiwaniem nieznanym miejsc pochówku ofiar zbrodni przeciwko narodowi polskiemu. Dyskusja odbyła się 26 marca 2024 roku w Centralnym Przystanku Historia IPN przy ul. Marszałkowskiej 21/25 w Warszawie. Wydarzenie było także transmitowane na kanale IPNtv.

Dr hab. Krzysztof Szwagrzyk i mec. Anna Szelaąg byli gośćmi kolejnego spotkania z cyklu „Tajemnice Bezpieczeństwa” w Przystanku Historia IPN w Warszawie. Spotkanie poświęcone było pracom poszukiwawczym i identyfikacyjnym realizowanym przez Instytut Pamięci Narodowej. Gospodarzem spotkania był Piotr Woyciechowski.

W czasie dyskusji dr hab. Krzysztof Szwagrzyk przypomniał, że:

Działalność Instytutu Pamięci Narodowej dla pewnych środowisk była od początku i zawsze pozostanie nieakceptowalna, bo ona dotyczy wyjaśniania zbrodniczości systemu komunistycznego, który mieliśmy za sobą. Ona mówi o tym, kto tworzył te represje i kto za nie odpowiadał.

Dodając, że co roku przy okazji [Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych](#) pojawiają się wypowiedzi nieoparte wiedzą historyczną i krzywdzące dla całego środowiska Żołnierzy Wyklętych.

Dr hab. Krzysztof Szwagrzyk mówił o fenomenie oporu antykomunistycznego, który wyróżniał Polskę na tle innych państw bloku wschodniego w oporze przeciwko

komunizmowi, mówił też o długim procesie przywracani pamięci o Żołnierzach Niezłomnych:

Chodziło o to, żeby wskazać społeczeństwu, że mimo że upadł system komunistyczny, ci żołnierze są dalej wyklęci, bo nie funkcjonują w przestrzeni publicznej.

To się zmieniało przez lata. (...) Przełom nastąpił, kiedy uchwalono Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych.

Mec. Anna Szeląg mówiła o misji Biura Poszukiwań i Identyfikacji IPN:

My nie zajmujemy się jedynie poszukiwaniem i identyfikacją szczątków Żołnierzy Wyklętych. Poszukujemy także ofiar zbrodni katyńskiej, ich rodzin zmarłych na dalekiej Syberii, ofiar „operacji polskiej” NKWD. Poszukujemy ofiar ukraińskich nacjonalistów, a także ofiar zbrodni niemieckich (...). Misja, którą IPN wykonuje w imieniu państwa polskiego jest próbą pewnego „uporządkowania świata”, by przywrócić namiastkę sprawiedliwości, zadośćuczynić, przywrócić pamięć i nadrobić te stracone lata, kiedy najpierw zbrodnie popełniano, potem zacierano ich ślady (...).

W rozmowie poruszono również wątek kwatery C na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach w Warszawie, która przez wiele lat funkcjonowała w powszechnej świadomości jedynie jako kwatera powstańcza. To tam, w wyniku analiz i badań przeprowadzonych przez zespół Biura Poszukiwań i Identyfikacji IPN odkryto szczątki ofiar terroru stalinowskiego.

Okazało się, że tam również znajdują się szczątki ofiar zbrodni komunistycznych. To są osoby, które nie zostały stracone w więzieniu na Rakowieckiej, ale które na przykład zostały zakatowane w śledztwach (...). Niedawno w Warszawie odbył się [uroczysty pogrzeb Stanisława Stankiewicza](#), który właśnie tam został odnaleziony”. [Stanisław Stankiewicz ps. „Sośniak”, „Dąb”, „Kornik”, leśnik, żołnierz działający w strukturach ZWZ-AK, WiN oraz NZW, uznany za sprawiedliwego wśród narodów świata]

– podkreśliła mec. Anna Szeląg dodając, że działania weryfikacyjne w kwaterze C na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach będą kontynuowane.

Dzisiaj już wiemy, że na poszczególnych kwaterach A, B, C, D, E, F2, F3, razem z innymi osobami grzebano także ofiary systemu komunistycznego. Mamy już w tej chwili ponad 200 imion i nazwisk oraz przybliżone lokalizacje na poszczególnych kwaterach. Jeżeli dodamy tę liczbę do tych odnalezionych na Łączce to już mamy, na samych Powązkach Wojskowych, około pół tysiąca ofiar systemu komunistycznego

– dodał zastępca prezesa IPN.

Jednym z tematów podjętych przez prowadzącego była kwestia identyfikacji ofiar, których szczątki odnaleziono na terenie Kwatery Ł i Ł II Cmentarza Wojskowego na Powązkach. W latach 2012–2017 zespół pod kierunkiem dr. hab. Krzysztofa Szważyka prowadził w tym

miejscu prace ekshumacyjne, w wyniku których odnaleziono szczątki ponad 300 osób. Mec. Anna Szelań zauważyła, iż prace poszukiwawcze w tym miejscu od 2014 r. prowadzone były w ramach śledztwa wszczętego przez prokuratora Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Warszawie. Podkreśliła, iż od tego momentu badania terenowe, podjęcie i zabezpieczenie szczątków realizowane było pod nadzorem prokuratora tejże Komisji. Podobnie jest w kwestii trwających badań genetycznych, zmierzających do ustalenia tożsamości osób, których szczątki odnaleziono. Te również prowadzone są w ramach działań pionu śledczego IPN.

Goście spotkania odnieśli się także do prac poszukiwawczych zrealizowanych w minionym roku, a także przedstawili plany na nadchodzące miesiące.

► [Obejrzyj na kanale IPNtv](#)

► **Więcej:**

- **Biuro Poszukiwań i Identyfikacji IPN - #PowracamyPoSwoich**

- [Misja](#)
- [Wirtualna łączka](#)
- [Baza genetyczna IPN](#)
- [Oddaj DNA](#)
- [Odnalezieni przez Biuro Poszukiwań i Identyfikacji IPN](#)

- [Krzysztof Szważyk: Zawsze powracamy po swoich](#)

- [Poszukiwania i identyfikacje. Podsumowanie 2023](#)

- [Wideocast: Powracamy Po Swoich](#)

Dotychczasowe konferencje identyfikacyjne:

► **2023 rok:**

- [Znamy nazwiska kolejnych 20 zidentyfikowanych ofiar totalitaryzmów – Warszawa, 1 grudnia 2023](#)
- [Znamy nazwiska kolejnych 20 zidentyfikowanych ofiar totalitaryzmów – Warszawa, 8 marca 2023](#)

► **2022 rok:** [Znamy nazwiska kolejnych 30 zidentyfikowanych ofiar totalitaryzmów – Warszawa, 22 lipca 2022](#)

► **2021 rok:** [Uroczystość wręczenia not identyfikacyjnych – Warszawa, 12 sierpnia 2021](#)

► **2019 rok:** [Ujawniono nazwiska szesnastu kolejnych zidentyfikowanych ofiar komunizmu](#)

- Warszawa, 3 grudnia 2019

- ▶ **2018 rok:** Uroczystość wręczenia not identyfikacyjnych członkom rodzin ofiar totalitaryzmów - 1 lutego 2018
- ▶ **2017 rok:** Wręczenie not identyfikacyjnych rodzinom ofiar totalitaryzmów - Warszawa, 21 kwietnia 2017
- ▶ **2016 rok:** Uroczystość wręczenia not identyfikacyjnych 22 rodzinom ofiar totalitaryzmu sowieckiego i niemieckiego - Warszawa, 9 czerwca 2016
- ▶ **2015 rok:** Uroczystość wręczenia not identyfikacyjnych rodzinom ofiar totalitaryzmów - Białystok, 24 września 2015
- ▶ **2014 rok:** Uroczystość z okazji 75. rocznicy utworzenia Polskiego Państwa Podziemnego - wręczenie not identyfikacyjnych członkom rodzin ofiar terroru komunistycznego
- ▶ **2014 rok:** Uroczystość wręczenia not identyfikacyjnych członkom rodzin ofiar terroru komunistycznego - Warszawa, Belweder, 28 lutego 2014 r.
- ▶ **2014 rok:** Pierwsze wyniki identyfikacji ofiar terroru komunistycznego - Warszawa, 6 grudnia 2012
- ▶ **2013 rok:** Kolejne wyniki identyfikacji ofiar terroru komunistycznego - Warszawa, 22 sierpnia 2013
- ▶ **2012 rok:** Pierwsze wyniki identyfikacji ofiar terroru komunistycznego - Warszawa, 6 grudnia 2012

Kontakt dla mediów:

Rzecznik Prasowy - Dyrektor Biura:

dr Rafał Leśkiewicz

tel. 602 322 362

rzecznik@ipn.gov.pl